

Nader onderzoek Banningstraat te Soesterberg

Opdrachtgever: LATEI project ontwikkeling
de heer F. Wirtz
Stadsring 139
3817 BA Amersfoort

Projectnummer: 190762

Versienummer: 1.0

Plaats, datum: Nieuwegein, 5 november 2020

Auteur: S. Lange, MSc

Paraaf:

Controleur: G. Kalkman, BSc

Paraaf:

Inhoudsopgave

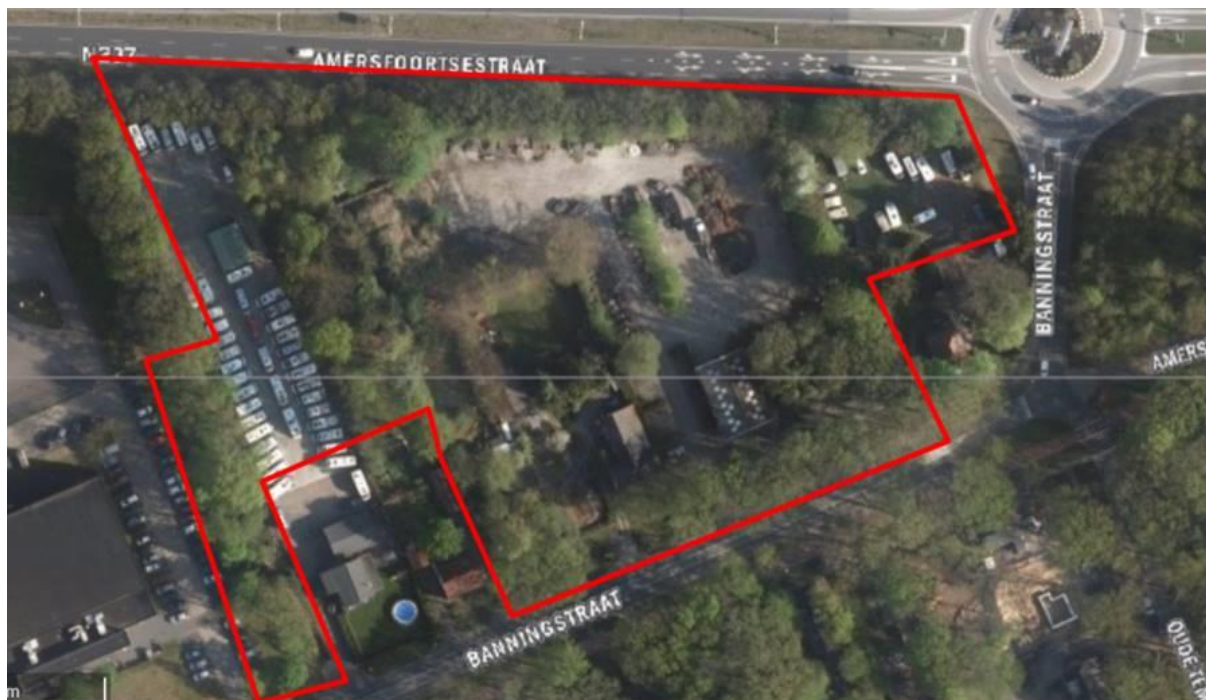
	pagina
1 Inleiding	3
1.1 Aanleiding.....	3
1.2 Doel	4
1.2.1 Vleermuizen.....	4
1.2.2 Hazelworm	4
1.3 Wettelijk kader.....	4
2 Onderzoeksmethode.....	6
2.1 Algemeen.....	6
2.2 Uitvoering vleermuisonderzoek	6
2.3 Uitvoering reptielenonderzoek.....	7
3 Resultaten veldbezoeken.....	10
3.1 Vleermuiswaarnemingen.....	10
3.2 Functies	11
3.2.1 Functies voor vleermuizen.....	11
3.2.2 Functie voor Hazelwormen	11
4 Conclusie	12
4.1 Soortbescherming	12
5 Literatuur- en websitelijst.....	13

1 Inleiding

In opdracht van Latei project ontwikkeling heeft BK Bouw- & Milieuadvies B.V. in het jaar 2020 (nader) ecologisch onderzoek uitgevoerd ter plaatse van Banningstraat 11B en omgeving te Soesterberg (hierna: het projectgebied).

Het projectgebied bestaat uit een tweetal tuinen en het terrein van een tuinarchitect, inclusief opslagruimte en voorbeeldtuinen. De onderzoekslocatie, inclusief de invloedssfeer van de werkzaamheden is (rode kader) aangegeven in figuur 1.

figuur 1; onderzoekslocatie (rode kader) (bron: Atlas leefomgeving)

1.1 Aanleiding

In het kader van het bouwen van woningen op de projectlocatie is op 19 februari 2020 een QuickScan flora en fauna uitgevoerd op deze locatie. Hieruit blijkt dat de locatie geschikt is als foerageergebied en/of vliegroute.

De vele bomen in de tuinen en op het terrein van de architect maken de locatie erg geschikt als foerageergebied en eventueel als onderdeel van een vliegroute. Tevens is dit bosachtige gebied met vele schuilmogelijkheden op het terrein van de tuinarchitect geschikt voor de hazelworm.

Onderzoek naar de aanwezigheid van een vleermuis-foerageergebied en vliegroute is noodzakelijk, net als een onderzoek naar de aanwezigheid van de hazelworm.

1.2 Doel

1.2.1 Vleermuizen

Het doel van het onderzoek is om mogelijke vleermuisfoerageergebieden en vliegroute in kaart te brengen. Vleermuizen maken gebruik van verschillende type verblijfplaatsen:

Een zomerverblijfplaats:	Deze verblijfplaatsen kunnen de gehele zomer worden gebruikt.
Een kraamverblijfplaats:	Deze verblijfplaatsen worden door de vrouwtjes gebruikt om hun jongen te zogen en groot te brengen, dit gebeurt vaak in kolonies van mei tot en met half juli.
Een paarverblijfplaats:	Deze verblijfplaatsen worden door de mannetjes gebruikt om vrouwtjes te lokken en worden gebruikt voor de voortplanting. Een paarverblijfplaats is enkel tussen half augustus en begin oktober vast te stellen.
Een winterverblijfplaats:	Deze verblijfplaatsen worden in de winter gebruikt als rustplek. Indien het weer het toelaat, kunnen de vleermuizen tijdens deze periode van rust, toch actief worden en verplaatsen. Er bestaan ook winterverblijfplaatsen waar vele vleermuizen overwinteren, dit worden massawinterverblijfplaatsen genoemd.

Als gevolg van de diversiteit aan verblijfplaatsen kan een locatie meerdere functies hebben voor vleermuizen. Zo kan een verblijfplaats jaarrond worden gebruikt of alleen worden gebruikt als zomerverblijfplaats. Om deze reden dient een locatie voor elke periode (zomer, kraam, paar en winter) gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van een verblijfplaats.

Naast de bovengenoemde verblijfplaatsen gebruiken de vleermuizen ook een netwerk aan foerageergebieden en vliegroutes die mogelijk essentieel zijn voor de vleermuizen:

Foerageergebieden:	Dit zijn gebieden waar de vleermuis jaagt en zijn voedsel vindt.
Vliegroutes:	Vleermuizen gebruiken een netwerk van verblijfplaatsen en foerageergebieden, de routes tussen deze gebieden worden vliegroutes genoemd. Dit zijn veelal lijnvormige elementen waar de vleermuis zich aan kan oriënteren, zoals watergangen, bomenrijen en dijklichamen.

Binnen het onderzoek wordt gecontroleerd op de aanwezigheid van foerageergebieden en vliegroutes, zowel op de locatie als in de directe omgeving van het plangebied.

1.2.2 Hazelworm

Het doel van het onderzoek is het vaststellen of uitsluiten van de aanwezigheid van de hazelworm in het gebied. De hazelworm is een vrij zeldzame pootloze hagedis die zich vaak in een bosachtige of half open omgeving bevindt. Hazelwormen verblijven voornamelijk onder vegetatie of dood hout.

1.3 Wettelijk kader

Alle vleermuissoorten zijn beschermd onder de Europese habitatrichtlijn en daarmee zwaar beschermd. Deze habitatrichtlijn is verwerkt in de Wet natuurbescherming die op 1 januari 2017 in werking is getreden. De hazelworm is opgenomen in bijlage A, behorende bij artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming en is daarmee nationaal beschermd onder de wet natuurbescherming.

In de Wet natuurbescherming zijn meerdere verbodsbepalingen ten behoeve van beschermde soorten. Zo is het verboden om vleermuizen (en andere beschermde soorten) te doden, vangen, verstoren, verontrusten. Tevens is het verboden om de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of vernielen.

Negatieve effecten als gevolg van een projectvoornemen, op individuele vleermuizen of hazelwormen, vaste verblijfplaatsen, belangrijke vliegroutes en essentieel foerageergebied zijn daarmee strijdig met de Wet natuurbescherming. Het uitvoeren van de werkzaamheden, zonder uitsluitend onderzoek of een ontheffing, moet dan ook worden gezien als een overtreding. Indien er tijdens deze onderzoeken essentiële foerageergebieden, vleermuisvliegroutes of verblijfplaatsen van één van deze soorten worden aangetroffen, die aangetast worden of verloren gaan met de werkzaamheden, is het aanvragen van een ontheffing op de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

2 Onderzoeksmethode

2.1 Algemeen

Het onderzoek is gebaseerd op de ethische code van het Netwerk Groene Bureaus-branchevereniging. Deze code richt zich op goed opdrachtnemerschap en maatschappelijk verantwoord ondernemen (Netwerk Groene bureaus).

Tijdens de locatiebezoeken is alleen gekeken of het projectgebied dient als vliegroute en/of foerageergebied en of er hazelwormen in het gebied voorkomen en/of verblijven.

2.2 Uitvoering vleermuisonderzoek

Het vleermuisonderzoek is met drie ecologen uitgevoerd, conform de vereiste dekking van 75% van het vleermuisprotocol 2017. De ecologen hadden elk een batdetector (Petterson D240-X), LED-zaklamp (Fenix TK35UE) en geluidopname apparatuur.

De veldwerkzaamheden zijn uitgevoerd in 2020 door de heer G. Kalkman, mevrouw M. Kraechter, mevrouw N. Van Wijngaarden en mevrouw S. Lange, allen ecofoon bij BK Bouw- en Milieuadvies en allen ervaren in het uitvoeren van onderzoek naar vleermuizen. Er is gekozen om het onderzoek met drie ecologen per veldronde uit te voeren omdat het een groot plangebied betreft met veel bomen.

De routes die zijn gelopen tijdens de veldrondes staan in figuur 2. Hierin zijn plekken aangewezen waar langer gepost is. Dit omdat deze locaties een kansrijke plek zijn voor vleermuizen en hier een overzicht was van een groter gebied. De bomenrij langs de Amersfoortsestraat is niet geheel meegenomen in de looproute omdat hier te veel lichtverstorend is.

figuur 1: looproute (blauwe pijlen) en observatiepunten (gele sterren).

In tabel 1 zijn de veldbezoeken weergegeven.

tabel 1: overzicht veldrondes vleermuizen

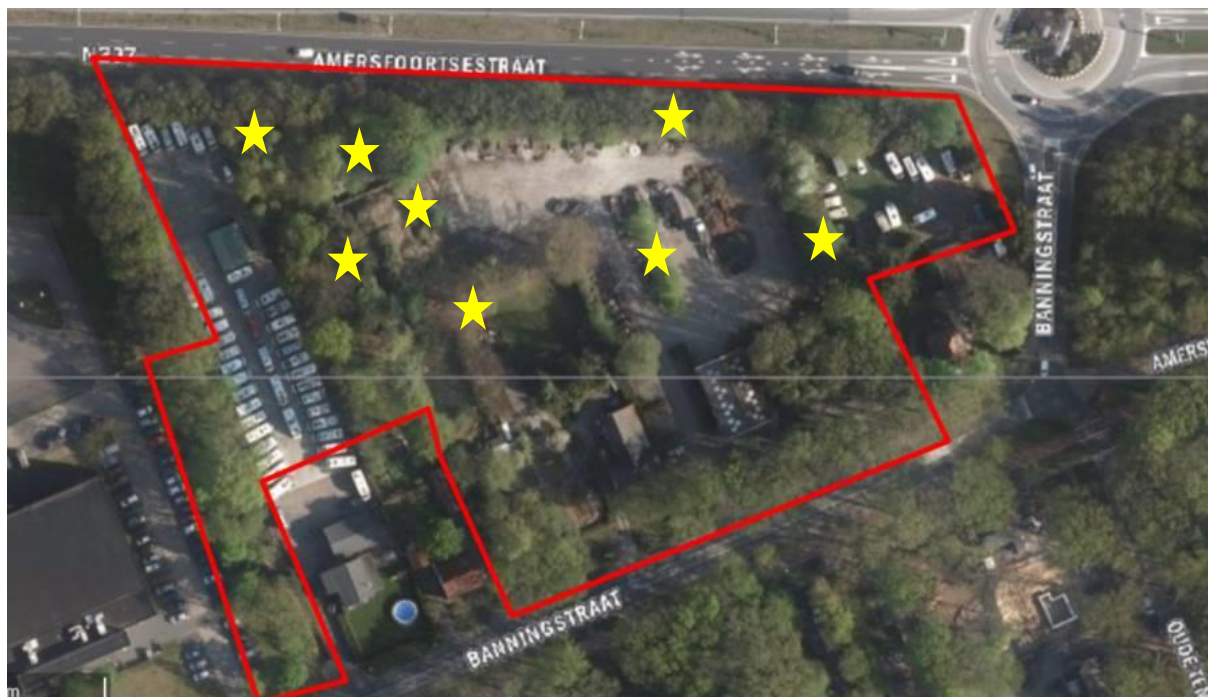
Veldronde	Tijdstip	Weersomstandigheden		Temperatuur	Windkracht	Zonsondergang	Zonsopgang	Doel veldronde
4 juni 2020	21.30-23.30 uur	Droog/af en toe miezer	Geheel bewolkt	9 °C	NW, 2 Bft.	21.52 uur	5.21 uur	Veldronde vliegroute/foerageergebied
3 augustus 2020	20.45-22.45 uur	Droog	Half bewolkt	17 °C	NNW, 3 Bft.	21.27 uur	6.08 uur	Veldronde vliegroute/foerageergebied

2.3 Uitvoering reptielenonderzoek

Het reptielenonderzoek is uitgevoerd conform de soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuur-
bescherming (versie juli 2017) van het netwerk groene bureaus. De controles zijn uitgevoerd door de heer G. Kalk-
man en N. Van Wijngaarden, beiden ecooloog bij BK Bouw en Milieuadvies.

Op 1 juni 2020 zijn acht tapijttegels neergelegd in het gebied. Vijf platen zijn neergelegd op het terrein van de
hovenier en drie platen zijn neergelegd in de aangrenzende tuin.

figuur 2: locaties reptielenplaten

figuur 3: vier van de acht tapijttegel locaties

De tapijttegels zijn op vier data gecontroleerd. Tussen het neerleggen van de tapijttegels en de eerste controle zat meer dan een maand, net als tussen de eerste en laatste controle. Dit is conform het onderzoeks protocol.

tabel 2: overzicht veldrondes hazelworm

Veldronde	Tijdstip	Weersomstandigheden	Temperatuur	Windkracht	Doel veldronde
1 06 2020	Middag	Droog/vrijwel geheel bewolkt	17 °C	3 Bft	Neerleggen reptielenplaten

3-08-2020	Begin avond	Droog/Half bewolkt	17 °C	2 Bft	Controle reptielenplaten
18-08-2020	Middag	Droog/half bewolkt	18 °C	2 Bft	Controle reptielenplaten
7-09-2020	Middag	Droog/ zwaar bewolkt	15 °C	2 Bft	Controle reptielenplaten
11-09-2020	Middag	Droog/ half bewolkt	13 °C	1 Bft	Controle reptielenplaten

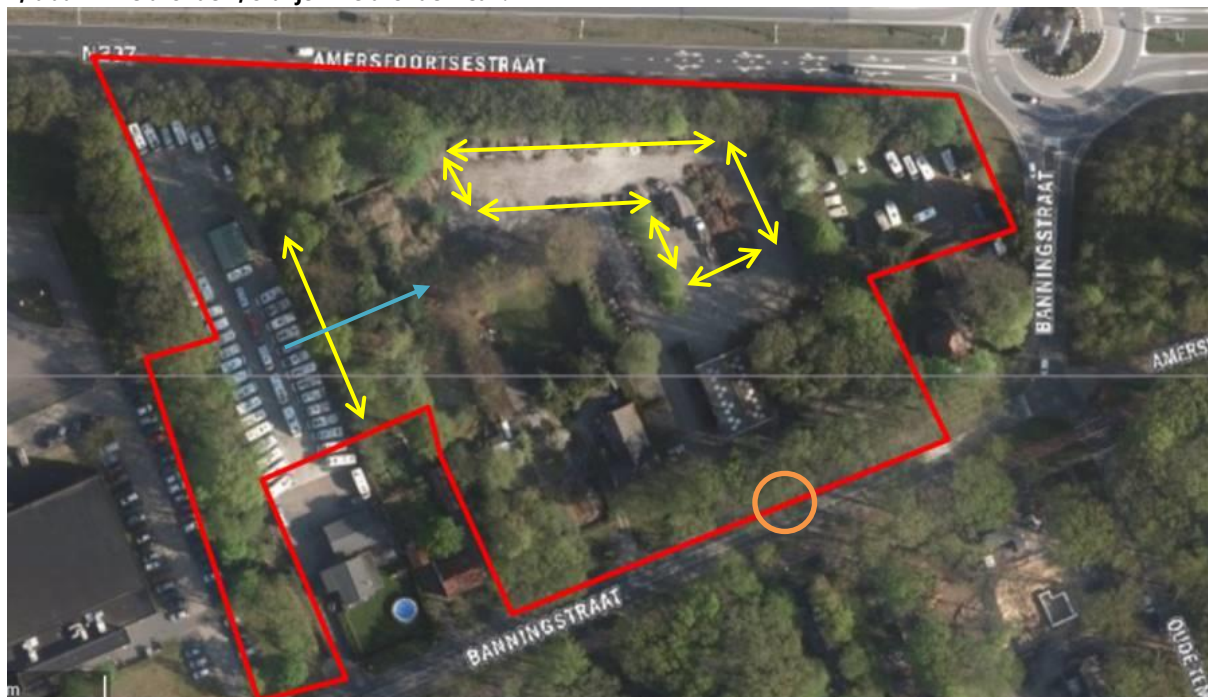
3 Resultaten veldbezoeken

3.1 Vleermuiswaarnemingen

Waarnemingen vleermuisveldronde 1

Tijdens de veldronde op 4 juni 2020 zijn wel waarnemingen van tenminste twee gewone dwergvleermuizen. In de tuin van Banningstraat 7/Zuiderweg 5 vloog af en toe een gewone dwergvleermuis over. In de tuin/opslag van de tuinarchitect waren twee gewone dwergvleermuis waargenomen die enige tijd hebben gefoerageerd (figuur 4). Bij de bushalte aan de Banningstraat waren ook regelmatig gewone dwergvleermuizen hoorbaar.

figuur 4: overzicht met waarnemingen van de gewone dwergvleermuis in en rondom het plangebied. Geel = veldronde 1, blauw = veldronde 2, oranje = veldronde 1 & 2.

Waarnemingen vleermuisveldronde 2

Tijdens de veldronde op 3 augustus 2020 zijn waarnemingen van gewone dwergvleermuizen gedaan. Echter het aantal waarnemingen was veel minder dat tijdens de vorige veldronde. De foeragerende vleermuizen in de tuin van de architect zijn niet meer waargenomen. Bij de bushalte was wel activiteit. Tevens is er één overvliegende gewone dwergvleermuis waargenomen (figuur 4).

Waarnemingen Hazelwormveldrondes

Tijdens de veldrondes zijn er geen waarnemingen gedaan van hazelwormen. Tijdens een van deze veldbezoeken is contact geweest met de eigenaar van het hoveniersbedrijf. De hovenier gaf aan dat er in het verleden wel diverse hazelwormen zijn waargenomen op het terrein (tot circa 10 jaar geleden). De laatste jaren was dit echter niet meer het geval.

3.2 Functies

3.2.1 Functies voor vleermuizen

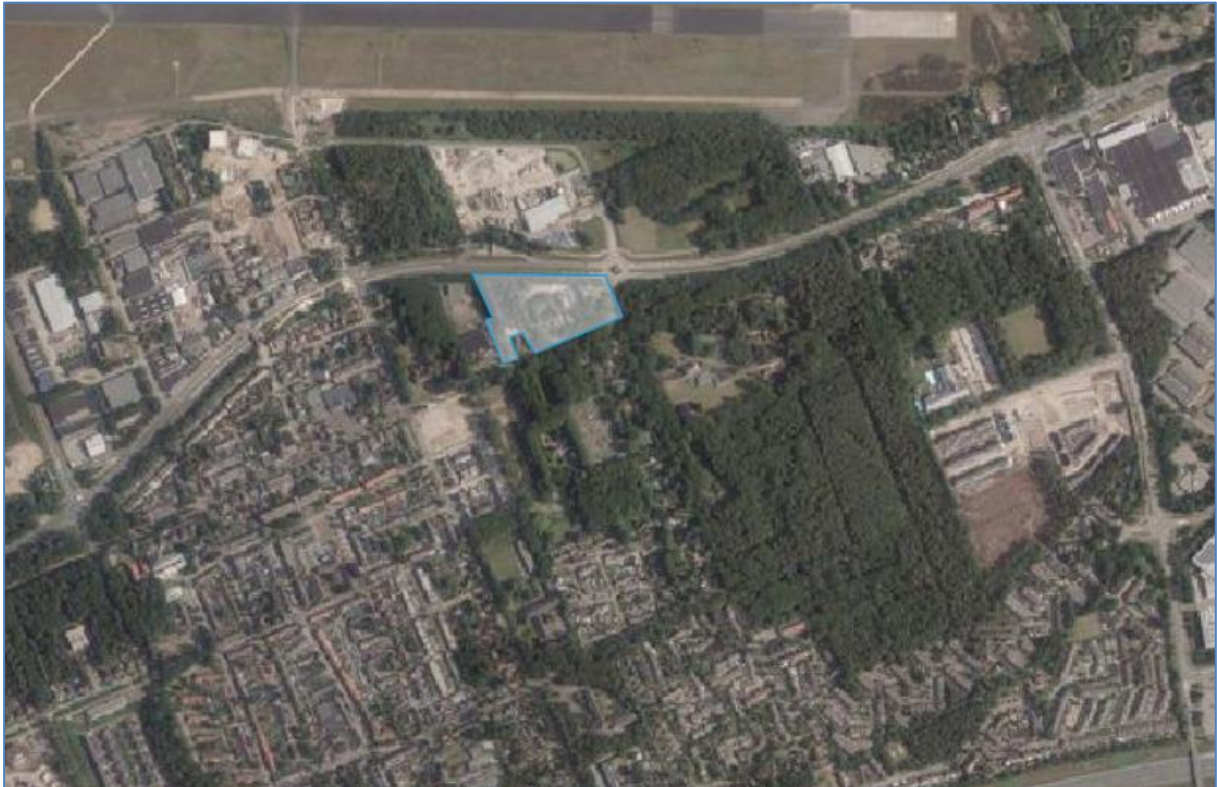
Functie vleermuizen foerageergebied en vliegroute

Het projectgebied heeft de functie als foerageergebied. Gezien de groene en bosachtige omgeving gaat er geen essentiële foerageergebied verloren.

Functies in de omgeving van het plangebied/ mogelijke alternatieve verblijfplaatsen in de omgeving

Met dit onderzoek zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen vastgesteld. Echter het is aannemelijk dat er zeker verblijfplaatsen in de buurt zitten. De omgeving van het plangebied heeft ook functie als foerageergebied en vliegroute door de vele bomenrijen en groene omgeving (figuur 5).

figuur 5: afbeelding van de omgeving van de planlocatie (Bron: Atlas leefomgeving).

3.2.2 Functie voor Hazelwormen

De locatie heeft geen functie voor hazelwormen.

4 Conclusie

4.1 Soortbescherming

Vleermuizen

Tijdens de locatiebezoeken in 2020 zijn waarnemingen gedaan van foeragerende vleermuizen. De locatie heeft een foerageergebied.

Met de werkzaamheden zullen een aantal bomen behouden blijven en een groot aantal gekapt. Deze gegevens zijn opgenomen in de bomeneffecten analyse. Echter, gezien de groene en bosachtige omgeving en het behoud van de eiken langs de Banningstraat en Amersfoortseweg gaat er geen essentiële vliegroute verloren met de voorgenomen ontwikkelingen.

In de directe omgeving bevinden zich hoogstwaarschijnlijk foerageergebieden. Door tijdens de sloop en aanvullende bouwwerkzaamheden eventuele verlichting neerwaarts te richten en geen nachtelijke werkzaamheden uit te voeren, worden nadelige effecten ten aanzien van foeragerende vleermuizen beperkt tot een minimum.

Staat van instandhouding

De staat van instandhouding van de vleermuis in Soesterberg komt niet in het geding want de werkzaamheden zullen de vleermuizen nauwelijks tot niet verstoren. De kwaliteit van het voedsel- en verbindend habitat wordt niet significant aangetast.

Hazelwormen

De locatie heeft geen functie voor hazelwormen.

Advies

Deze werkzaamheden mogen wel worden uitgevoerd, er is geen ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming benodigd. De locatie kan wel worden vrijgegeven voor vleermuizen.

Indien tijdens de werkzaamheden toch vleermuizen worden aangetroffen, dient de ecooloog te worden ingeschakeld.

5 Literatuur- en websitelijst

- Netwerk groene bureaus ethische code
- Het vleermuisprotocol (Gegevensautoriteit natuur, 2017)
- Bij 12 (2017) *Kennisdocument, gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*, versie 1.0*
- Bij 12 (2017) *Kennisdocument, Gewone grootvleermuis *Plecotus auritus*, versie 1.0*
- Bij 12 (2017) *Kennisdocument, Rosse vleermuis *Nyctalus noctula*, versie 1.0*
- Bij 12 (2017) *Kennisdocument, Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*, versie 1.0*
- www.zoogdieratlas.nl
- www.vleermuisnet.nl
- website van ministerie van Economische Zaken en klimaat
- Soortenstandaard Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*, Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Versie 2.0, december 2014
- Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming (versie juli 2017) Netwerk Groene bureau's
- www.Ravon.nl